

Jednolity Plik Kontrolny

Czy twoja instytucja jest gotowa na zmiany?

Fot. VSoft SA

Grzegorz Sroka
Architekt rozwiązań
biznesowych,
VSoft SA

Wprowadzone ustawą z 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 poz. 1649) zmiany przewidują zastosowanie od 1 lipca 2016 r. Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK). Zgodnie z artykułem 193a ordynacji podatnicy prowadzący księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych (czyli *de facto* wszystkie instytucje finansowe) będą zobligowani do przekazywania na żądanie organom podatkowym całości lub części ksiąg oraz dowodów księgowych w ujednoczonej formie elektronicznej w postaci pliku o odpowiedniej strukturze logicznej (standard XML). Co zrobić, aby dobrze przygotować się do tych zmian? Na to pytanie odpowiadam w dalszej części artykułu.

Mając na uwadze fakt, że 1 lipca jest nieprzekraczalnym terminem, po którym nowe regulacje podatkowe zaczną obowiązywać, należy już teraz zacząć prace nad dostosowaniem obecnie wykorzystywanych systemów informatycznych lub budową dedykowanego systemu do automatyzacji procesu tworzenia plików w formacie zgodnym z JPK.

Cel wprowadzenia nowych regulacji

Według szacunków przygotowanych przez firmy doradcze, luka w VAT, czyli różnica pomiędzy tym, co powinno wpłynąć z tego podatku do budżetu państwa, a tym, co faktycznie do niego wpływa, w 2015 r. wyniosła ponad 50 mld zł, co stanowi około 3 proc. PKB i jest najwyższa w historii. Wpływy z podatku VAT są najważniejszym źródłem dochodów budżetu państwa (prawie 50 proc. – około 130 mld zł), a porównanie z deficytem finansów publicznych, który w 2015 r. wyniósł 55 mld zł pokazuje, jak wielkim wyzwaniem stała się konieczność uszczelnienia tejże luki.

Obecnie instytucje zobligowane są do przekazywania na żądanie organów kontroli podatkowej ksiąg podatkowych w formie elektronicznej przy użyciu np. plików PDF, które nie nadają się do analizy oraz dalszego przetwarzania w sposób zautomatyzowany. Powoduje to, że kontrole są długotrwałe, a wyniki nie zawsze satysfakcjonujące. Wprowadzenie ujednoczonego, łatwego do analizy formatu przekazywania tych danych pozwoli Ministerstwu Finansów na stworzenie odpowiednich narzędzi kontrolnych, które umożliwią nie tylko przyspieszenie kontroli i zmniejszenie kosztów funkcjonowania administracji podatkowej, ale pozwolą na ich zintensyfikowanie oraz automatyzację, a co za tym idzie zwiększą szansę na wykrycie nieprawidłowości w zakresie podatku VAT. Według wstępnych szacunków przedstawionych przez wiceministra finansów Konrada Raczkowskiego, wprowadzenie nowych regulacji pozwoli na odzyskanie do budżetu państwa z luki w VAT w perspektywie trzech lat około 50 mld zł, co jest wartością niebagatelną.

Kto i kiedy zostanie objęty nowymi przepisami

Zgodnie z nowelą ordynacji podatkowej nowe regulacje obejmą wszystkich podatników prowadzących księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych, jednakże to od wielkości organizacji zależy data rozpoczęcia ich obowiązywania. Będzie to 1 lipca 2016 r. dla dużych przedsiębiorstw w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i 1 lipca 2018 r. dla pozostałych przedsiębiorców.

Jednolity Plik Kontrolny

Wymiana danych księgowych przy użyciu ujednoczonego formatu to rozwiązanie stosowane już w kilku krajach europejskich (np. Francji, Holandii, Luksemburgu). Pierwszym krajem, który wprowadził taki sposób raportowania była Portugalia, co pozwoliło już w pierwszym roku obowiązywania nowego podejścia do e-kontroli podatkowej zwiększyć wpływ z VAT o 13 proc. Obecnie prace nad wprowadzeniem nowych regulacji oprócz Polski prowadzi także Litwa.

Fot. VSoft SA

KOMPONENTY SYSTEMU

Import danych

Zastosowanie autorskiej technologii VSoft Transformation Services – narzędzia klasy ETL, umożliwi automatyczny import oraz konwersję danych z systemów źródłowych podatnika do hurtowni danych. Dane będą mogły być przekazywane w postaci plikowej (np. pliki tekstowe, Excel oraz stałopozycyjne) oraz w postaci dodatkowych interfejsów. Zastosowanie algorytmów weryfikacji danych daje pewność pełnej poprawności przekazywanych danych przez różne jednostki oraz systemy zewnętrzne.

Hurtownia danych

Na podstawie analiz projektów struktur dostarczonych przez Ministerstwo Finansów, a także formatu OECD SAF-T 2.0 zaprojektowaliśmy hurtownię danych, w której będą przechowywane dane konieczne do zaraportowania na potrzeby JPK. Zapewnia to wydajność oraz skalowalność rozwiązania.

Dostęp do danych

Przez interfejs w przeglądarce internetowej użytkownik ma możliwość przeglądania oraz korygowania danych z zachowaniem podwójnej weryfikacji przez uprawnionych użytkowników. Zapewniamy ponadto mechanizm kontroli nad wczytywanymi danymi rozszerzony o możliwość tworzenia raportów weryfikacyjnych.

Tworzenie plików w formacie JPK

Na podstawie przechowywanych w hurtowni danych zapewniamy możliwość tworzenia wszystkich koniecznych plików w ujednoliconym formacie JPK w zadanych przez organy kontroli ramach czasowych. Pliki te będą sprawdzane pod kątem struktury oraz zawartości, aby uzyskać 100% pewności poprawnej wysyłki do MF.

Podpisanie danych cyfrowo

Wytworzone pliki w formacie JPK muszą być opatrzone podpisem elektronicznym przy użyciu certyfikatu kwalifikowanego. Zapewniamy to dzięki użyciu VSoft Data Signer, który umożliwia składanie podpisu na dowolnym dokumencie elektronicznym, niezależnie od wykorzystywanego certyfikatu oraz urządzenia do podpisu (czytnika kart).

Wysłanie danych do MF

Zapewniamy możliwość wysyłania stworzonych plików JPK na odpowiedni interfejs Ministerstwa Finansów. Dzięki wieloletniemu doświadczeniu we wdrażaniu systemów podatkowych w największych instytucjach finansowych oferujemy sprawdzone rozwiązania, które ułatwią proces wysyłania danych w formacie JPK.

JPK to ujednolicony plik w formacie XML (*Extensible Markup Language*) o ustalonej strukturze, która została określona w pliku XML Schema (XSD). Takie podejście daje pewność, że zakres przekazywanych informacji jest pełny, a ich format zawsze taki sam, niezależnie od organizacji, z jakiej pochodzą dane. Analogiczne podejście zostało wykorzystane przy e-deklaracjach podatkowych.

Ministerstwo Finansów pod koniec grudnia 2015 r. opublikowało projekt schematów XSD, na podstawie których przekazywane dane JPK będą walidowane pod względem kompletności oraz poprawności składniowej. Obecna propozycja zawiera siedem schematów, które będą wykorzystywane w celach kontrolnych i są to pliki, które zawierać będą dane ksiąg rachunkowych, wyciągów bankowych, obrotu magazynowego, ewidencji zakupu i sprzedaży VAT, faktur VAT, podatkowej księgi przychodów i rozchodów, ewidencji przychodów.

Zgodnie z komunikatem Ministerstwa Finansów z 12 lutego 2016 r. ostateczne wzory schematów zostaną opublikowane w BIP w marcu 2016 r.

Przekazywanie danych

Obecnie nie ma jeszcze ustalonej ostatecznej formy przekazywania danych JPK, ale prawdopodobnie będą one przekazywane przy użyciu:

- ▶ elektronicznego nośnika danych (płyta CD/DVD/Blu-Ray, dyski twarde itp.)

lub

- ▶ środków komunikacji elektronicznej (web-service), analogicznych jak w przypadku e-deklaracji podatkowych.

Dane takie będą musiały być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym (certyfikat kwalifikowany) oraz zaszyfrowane.

Jak przygotować się do zmian

Konieczna jest weryfikacja dotychczas działających systemów informatycznych oraz procedur podatkowych pod kątem identyfikacji potrzebnych zmian, które muszą być poczynione, aby przekazywany zestaw danych w postaci JPK był zgodny z założeniami regulatora. Taka analiza ułatwi ich rozbudowę lub wdrożenie nowych narzędzi informatycznych, które od 1 lipca w sposób automatyczny pozwolą na raportowanie do MF.

Propozycja działań

Jako VSoft rekomendujemy wykonanie analizy obecnie wykorzystywanych przez podatników systemów oraz stworzenie dedykowanego systemu informatycznego, który zautomatyzuje proces zbierania, walidacji oraz agregacji danych potrzebnych do tworzenia plików w formacie Jednolitego Pliku Kontrol-

nego wraz z obsługą podpisania takich danych bezpiecznym podpisem kwalifikowanym oraz wysłania danych na odpowiedni interfejs Ministerstwa Finansów. Proponowana koncepcja działań obejmuje dwa etapy:

1. Analiza biznesowa w siedzibie klienta

Istotnym elementem, o który trzeba zadbać jest weryfikacja wszystkich źródeł danych oraz procedur podatkowych, które są potrzebne, by w sposób poprawny oraz niebudzący wątpliwości organów kontroli zaraportować dane w formacie Jednolitego Pliku Kontrolnego. Proponujemy przeprowadzenie pełnej analizy biznesowej w siedzibie klienta, która będzie obejmować zarówno identyfikację wszystkich źródeł danych, jak również koniecznych zmian w już istniejących systemach informatycznych podatnika, tak aby można je było wykorzystać w oferowanym narzędziu. Dodatkowo dysponujemy już przeprowadzonymi analizami ujednoliconych plików i wyciągów, które musi spełniać podatkownik.

2. Wdrożenie kompleksowego systemu informatycznego

Na podstawie przeprowadzonej analizy biznesowej oferujemy dostarczenie kompleksowego systemu informatycznego z własną hurtownią danych, który pozwoli na automatyzację procesu raportowania. ■